
A VIDÁM KIRÁLYFI

Egyszer volt, hol nem volt, még az Óperenciás tengeren is túl, volt egyszer egy nagyon szép kis ország, és annak egy nagyon csúf királya. De ha csúf volt is a király, attól még nagyon jó király volt, szerette a népe és a felesége. Telt-múlt az idő, és egy napon a királyi párnak fia született. Olyan vidám, olyan mosolygós volt az a kis pulya, hogy amikor kacagott, a nap is felragyogott tőle. Kacagott a kis királyfi éjjel-nappal, és vele kacagott az egész boldog birodalom. El is nevezték Vidám Királyfinak, és a név rajta ragadt akkor is, amikor már nem királyfi volt, hanem király. Pedig nem volt mindig egyszerű dolog a boldogság. Amikor az öreg király meghalt, és a Vidám Királyfira szakadt a birodalom minden gondja, sokszor nem nagyon akadt, aminek örülni lehetett. Ilyenkor a Vidám Királyfi még inkább figyelt rá, hogy mindenkire mosolyogjon.

Történt egy napon, hogy a Vidám Királyfi elhatározta, itt az ideje megházasodni. Hogy kit vegyen feleségül, az nem volt egyszerű kérdés: beleszólt abba a saját édesanyja, az udvari tanácsosai, meg mindenki, aki csak a palotában lakott. Mindenki tudni akarta, kit fog elvenni a Vidám Királyfi, és mindenki tudni vélte, milyen lenne számára a tökéletes feleség. Útnak is indultak sokan, tanácsosok és miniszterek; az egyik a lehető legszebb feleséget kereste a királynak, a másik a leggazdagabbat, a harmadik a legnemesebbet.

A Vidám Királyfi nem keresett semmit. Ő csak elindult, és ment a szíve után. Ment, mendegélt egészen addig, amíg a szíve követése közben meg nem éhezett, meg nem szomjazott annyira, hogy kis híján összeesett, pont egy halászkunyhó ajtajában. Előfutott erre

a kunyhóból a szegény halász lánya, Rebeka, behívta a királyfit, etette-itatta, gondoskodott róla. Olyan jó volt a lány, mint a puha fehér cipó vajjal, és olyan szép, mint a nap az égen. Nem kellett a Vidám Királyfinak sok időt töltenie a kunyhóban, hogy egymásba szeressenek.

Nem sokkal később hazajött Rebeka anyja, aki nagyon megörült, hogy egy daliás vitéz jár náluk látogatóban. Rögtön dicsérni kezdte a lányát, milyen szép, milyen ügyes, milyen takaros, milyen jól főz... míg a végén annyira belelendült a nagy dicséretbe, hogy azt találta mondani, a lánya még a kerítésből is aranyat tud fogni, ha kell! Rebeka ijedtében nem mert meghazudtolni az anyját. A Vidám Királyfi hitte is, meg nem is, amit az asszony mondott, de nem bánta – feleségül vette volna ő Rebekát akkor is, ha nem tud aranyat fogni. Amikor hazajött a szegény halász, megkérte tőle a lánya kezét illedelmesen.

A halász eleinte húzódozott, nem akarta odaadni a lányát. Amikor megtudta, hogy a kérő maga a Vidám Királyfi, még jobban megijedt.

– Felséges királyom, életem-halálom kezébe ajánlom, nem való az én lányom a királyi udvarba! Szegények vagyunk mi, Rebeka még fiatal is, nem ért ő az úri dolgokhoz. Félek, kikacagják, kigúnyolják az udvarban. Ha nem fogja szeretni senki, talán még bele is hal a bánatba!

A Vidám Királyfi azonban bizonygatta, hogy gondját viseli majd a lánynak, nem engedi, hogy bárki gúnyt űzzön belőle. Rebeka is kérte az apját, engedje feleségül menni a királyhoz, akit úgy megszeretett. Végül a halász áldását adta rájuk, és a Vidám Királyfi hazament, hogy bejelentse, talált magának menyasszonyt.

Először az öreg királynénak, az édesanyjának mondta el, hogy egy szegény halász lányát akarja feleségül. Amikor a királyné meghallotta, milyen kedves, jóra való lányt talált magának, áldását adta rájuk, nem ellenezte a házasságot. Ellenezte az ötletet azonban valaki más: a királyi kincstárnok. A kincstárnok gonosz, kapzsi ember volt, aki titokban azt remélte, a Vidám Királyfi az ő lányát veszi

majd feleségül. Amikor meghallotta, hogy egy senki halász lánya lett a király menyasszonya, tiltakozni kezdett:

– Nem lehet mindig csak a vidámsággal törődni, felség! Az országnak pénz is kell, és ha nem lesz királynénk, akinek gazdag hozománya, földje van, akkor ki fog ürülni a kincstár!

A kincstárnok azt persze nem árulta el, hogy azért ürül a kincstár, mert évek óta lopja belőle a pénzt. A Vidám Királyfi meghallgatta a panaszt, és mosolyogva felelte, hogy nem gond, az ő felesége még a kerítésből is aranyat tud fonni! Erre a kincstárnok sem tudott mit mondani, így aztán kitűzték a királyi esküvő napját.

Közben Rebeka egyre aggódott, hogy mit hazudott róla az édesanyja. Mi lesz, ha a vőlegénye rájön, hogy nem tud aranyat fonni a kerítésből? Annyira bántotta a dolog, hogy egyre szótlanabb, egyre sápadtabb lett. Észrevette a halász is, hogy a lánya szívéét nyomja valami, de amikor megkérdezte, mi a baj, Rebeka csak a nyakába borult, és zokogni kezdett. Hogy felvidítsa, a halász kiment a folyóra halat fogni, hogy még egyszer, utoljára a kedvencét főzze vacsorára. Ahogy azonban kihúzta a hálóját a vízből, nem talált benne mást, csak egy kicsi, fickándozó aranyhalat. Már épp visszadobta volna, amikor a hal megszólalt:

– Hallod-e, te szegény halász! Ne tégy ki addig a hálódból, amíg két halpénzt le nem vettél rólam. A lányodnak szüksége lesz rájuk. A feleséged olyat ígért a nevében a Vidám Királyfinak, amire sohasem lesz képes. Add neki a két halpénzt ajándékba a lakodalmára, és mondd meg neki, hogy ha bajban van, az egyiket vesse a tűzre, és nem kell félnie semmitől.

Csodálkozott a halász az aranyhal beszédén, de megfogadta a tanácsot. A két halpénzt zsebkendőbe csomagolta, és úgy adta ajándékba a lányának, aki az ingébe rejtette őket. Mást nem is vitt magával a kis házból, amikor érte jött a hintó, hogy a királyi udvarba szállítsa.

A Vidám Királyfi lakodalmára az egész birodalom apraja-nagyja hivatalos volt, a királyi tanácsosoktól az utolsó árva pulyáig. Mindenki annyit evett-ivott, amennyi belé fért; mulattak hajnalig, és tarisznyában vitték haza a maradék levest. A Vidám Királyfi meny-

asszonyát, mert kedves és jóságos volt, mindenki megszerette. Mindenki... kivéve a királyi kincstárnokot.

Amint véget ért a lakodalom, a kincstárnok a király elé állt, és jelentette, hogy üres a kincstár, ideje, hogy az új királyné nekiálljon aranyat fonni. Már össze is hordták a palota kerítését, hogy abból fonjon. Meghallotta ezt az öreg királyné, aki azonnal a szívébe zárta a menyét, és nagyon elcsodálkozott.

– Szegény Rebeka, mi lesz így veled? Ki hallott már olyan bolondságot, hogy valaki kerítésből aranyat fonjon?

Gondolt egyet az anyakirályné, és megparancsolta, hogy a kerítést hordják be egy nagy szobába, hogy senki ne bámulja a Vidám Királyfi feleségét munka közben. „Ha nem tud aranyat fonni, majdcsak kitalálunk valamit” – gondolta magában. Be is zárták Rebekát a sok kerítéssel a palota egyik szobájába. Szegény lány egész nap csak sírt, tördelte a kezét, és ezerszer elképzelte, hogyan űzik majd ki a palotából, ha kiderül, hogy nem tud aranyat fonni. Este aztán bement hozzá a férje, hogy megnézzze, hogy áll, és ott talalta a feleségét kisírt szemekkel a kupac kerítés közepén. Magához ölelte, vigasztalta, biztatta, hogy ne keseredjen el, kacagjon inkább a kincstárnok bolond ötletein. Próbált Rebeka mosolyogni, de nem ment neki: érezte, hogy a kincstárnok bajt hoz még a fejükre.

A Vidám Királyfi aznap este megkérte az édesanyját, találjon ki valamit.

– Micsoda dolog az, hogy az én feleségem fonjon kerítésből aranyat? Ki hallott már ilyet? Nem embernek való feladat az! Nem ördög az én feleségem, hogy ilyesmit műveljen. Én nem hagyom, hogy kínozzák!

Igy történt, hogy másnap reggel, amikor a kincstárnok két emberével megjelent, hogy elvigyék a megfont aranyat, az anyakirálynéval találták szembe magukat a szoba ajtajában.

– Úgy illik, hogy a menyem munkájából az első rész nekem járjon! Már el is vittem az aranyat a saját lakosztályomba, hogy ott hímezzenek vele a ruháimra. Holnap jöjjenek vissza, addig pedig hagyják pihenni a fiatal királynét!

Az anyakirálynénak senki nem mert ellentmondani. Rebeka hallotta, amit mondott, és egy pillanatra megkönnyebbült a szíve – még akkor is, ha elképzelni sem tudta, másnapra mit fog kitalálni az anyósa. Megint az egész napot könnyek között töltötte, hiába próbálta vigasztalni a férje. Másnap reggel aztán, amikor megint megjelent a kincstárnok, ismét az anyakirályné állt az ajtóban:

– Ejnye, kincstárnok uram, ne siessen annyira elhordani azt az aranyat! A mai adagot elajándékoztam a vénlányok otthonának. Ott nagyobb szükség van rá. Már el is szállították Kukutyinba. Holnap jöjjön vissza!

Érezte a kincstárnok, hogy a bolondját járatták vele, de az anyakirálynővel nem volt bátorsága ellenkezni. Más tervet eszelt ki. Tudta a gonosz, hogy a katonáknak kell a pénz, mert a kincstárból már régen nem fizették ki őket, így aztán jelentette a királynak, hogy ha másnapra nem fonja meg az aranyat a felesége, akkor lázadás lesz a palotában, és elveszíti a trónját, talán még a fejét is. Amikor Rebeka meghallotta ezt, megint csak sírva fakadt.

– Látom én már, el kell bujdosnom, hogy a férjem gazdag feleséget vehessen el helyettem! – panaszoalta az anyósának. – Ha lenne pénz a kincstárban, megszűnne a baj is, a harag is, és megmenekülne a királyság. De mit tegyek, ha szívemből szeretem a férjemet? Jaj, miért is mondta az anyám, hogy aranyat tudok fenni?

Igy gyöttrődött a fiatal királyné a harmadik napon. Estére elhatározta, hogy megszökik, és hazamegy a halászkunyhóba. Ahogy csomagolta össze a holmiját, egyszerre csak az ingéből kiesett a kendő, benne a két halpénzzel. Akkor jutott eszébe, mit mondott neki az édesapja.

– Istenem, most segíts meg! – fohászzkodott, és az egyik halpénzt a tűzre hajította. Abban a pillanatban kipattant a tűzből egy apró anyóka, olyan nagy, lapátnyi kezekkel, hogy az ujjait a földön húzta.

– Mit parancsolsz, édes gazdasszonyom? Mire kimondod, meg is lesz!

Rebeka szívében feléledt a remény, és elmesélte az anyókának az egész történetet elejétől végéig.

– Most itt az adósság, kéne a pénz, de semmi sincs, mert én csak egy szegény halász lánya vagyok, nem tudok a kerítésből aranyat fenni! A kincstáros haragszik rám, a férjem nem mosolyog, a katonák gyötörnek minket a fizetésükért. Az anyósom jótét lélek, de segíteni ő sem tud. Ha aranyat tudnál teremteni ebből a sok kerítésből, édes néném, örökre hálás lennék érte!

Amint a lány kimondta a kérését, a szobában heverő sok kerítés mind azonnal aranyfonallá változott.

– Amikor legközelebb találkozunk, nevezd megint nénédnek, és minden rendben lesz! – ígérte az anyóka, azzal eltűnt.

Reggelre kelve jött a kincstárnok a katonákkal, jött a király és az anyakirályné, meg az egész udvartartás, hogy lássák a csodát. Amint kinyitották a szoba ajtaját, majd megvakultak a ragyogástól: annyi aranyfonal között állt ott a fiatal királyné, hogy nem egy, de három királyságot is el lehetett volna tartani belőle! A Vidám Királyfi megölelte Rebekát, és három napja először elnevette magát. Az egész udvar vele kacagott. A kincstárnok dühében csuklani kezdett, és elmenekült, mielőtt bárki észrevette volna. Soha senki nem látta többé, de nem is hiányzott senkinek.

A nagy ünneplés, nevetés közepette egyszerre csak az apró anyóka csoszogott be az ajtón, földig lógó lapátkezeivel. Rebeka rögtön a nyakába borult.

– Hát ez meg kicsoda? – csodálkozott rá a Vidám Királyfi az anyókára.

– Ő az én drága, kedves néném!

– Kedves néném, miért olyanok a kezei, mint két lapát? – kérdezte a király.

– Hát csak azért, édes fiam, mert én is tudok kerítésből aranyat fenni, mint a húgocskám! Egész életemben mást sem csináltam, mint aranyat fontam. Attól lettek ilyen nagy, lógó kezeim.

Elmosolyodott erre a Vidám Királyfi, és az udvaroncokhoz fordult:

– Látjátok, mit tesz ez a munka az asszonyok kezével? Csak nem akarjátok, hogy az én szépséges feleségemnek is ilyen lapátkeze le-

gyen? Aki azt kívánja, hogy a királyné addig fonja a kerítést, amíg a keze ki nem nyúlik, az hagyja el a királyságot még ma, különben velem gyűlik meg a baja!

Persze senki sem kívánt ilyesmit a kedves fiatal királynénak; így is volt már elég arany ahhoz, hogy mindenki boldogan élhessen. Nagy ünnepséget csaptak inkább. Rebeka a tűzre hajította a másik halpénzt is, és azt kívánta, jöjjenek a szülei a palotába; a következő pillanatban már kopogtattak is az ajtón, és megérkezett a halász és a felesége. A király a halászt megtette kincstárnoknak. Nagyon becsületes kincstárnokvált belőle, soha nem lopott egy garast sem.

A Vidám Királyfinak és Rebekának három szép pulyája született, két fiú meg egy leány, mind olyan kedvesek, mint az anyjuk, és olyan mosolygósak, mint az apjuk. Mindannyian vidáman éltek, amíg meg nem haltak.

